

Kirkonpalvelija

4
2008

*Herramme Kristus teille nyt
on tänään tänne syntynyt,
ja tää on teille merkiksi:
seimessä lapsi makaapi.*

**Rauhallista Joulua
Kirkonpalvelija Lehdten Lukijoille**

Adventista alkaa joulu

Kirkko elää aikaansa edellä, näin ainakin kalenterissa. Käynnistyyhän uusi kirkkovoosi ensimmäisenä adventtina. Hoosiannaa Daavidin pojalle koontuvat laulamaan nekin, jotka arkipyhinä eivät kirkonpenkkejä kuluta. Kirkonpalvelijalle adventtiaika on kuin kiihdytysajoa, erilaisten juhlien kirjo on laaja, seurakunnan tarjoamalle joulun-sanomalle löytyy kysyntää.

Kuljemme kohti joulua askel askeleelta. Osa joulusta ovat tuoksut. Jouluherkut tietysti ja taas kerran pieleen menneen piparkakkutalon palaneen sokerin tuoksu. Ennen joulua tuoksuu kiireeltä, kuusi tuoksuu lumiselta metsältä. Kauneimmat joululaulut tuoksuvat kirkonpenkkeihin ahtautuneilta märlitälvitakeilta, kun ihmiset kolmantena adventtisunnuntaina kokoontuvat kirkkoon yhdessä laulamaan. Joululaulujen suosio kestää vuodesta toiseen, ne tulkitsevat omia sanoja paremmin sisäistä kaipuuta ja odotusta. Suurella hartaudella kaikuu laulu "Näin sydämeeni joulun teen ja mieleen hiljaiseen taas Jeesus-lapsi syntyy uudelleen."

Ei ole helppo laskeutua arjesta joulu rauhaan. Kiireestä on tullut omanlai-

sensa jouluperinne. Meillä kaikilla on omat tapamme ja perinteemme. Joillekin joulu ei tule ellei jotain tiettyä asiaa ole tehty. Tavat ja tottumukset seuraavat meitä lapsuudestamme asti. Ne voivat olla määrätynlaisia kynttilöitä, koristeita, jouluruokaa ihan mitä tahansa. Sytytämme kynttilöitä, odotamme ja ajatukset kulkeutuvat jouluun, jota adventtina valmistelemme. Kuitenkin joulu tulee riippumatta siitä, miten juhlaa valmistelemme. Jeesuksen syntymä on Jumalan lahja meille jokaiselle, otammeko lahjan vastaan?

Kansainvaellus omaisten haudoille näyttää vuosi vuodelta kasvavan, monille se kuuluu olennaisena osana jouluun ja hautausmaa onkin aattoiltana sykähdyttävä näky. Varsinaisen joulun seurakunnallinen vietto on yhä enenevässä määrin painottunut aattoon, mutta löytyy toki niitäkin, joille joulu-aamun jumalanpalvelus on se varsinaisen joulukirkko.

Joulut voivat ulkoisesti katsottuna olla hyvinkin erilaisia. Kaikki ei aina toteudu omien suunnitelmien mukaisesti, eikä kaikkea toivomaansa saavuta. Paljon jää saavuttamatta ja paljon te-

kemättä. Mutta tärkeintä asiaa ei tarvitse ansaita. Jumalanlapsen oikeuden Jeesus antaa lahjana niille, jotka ottavat hänet vastaan.

Toivon sinulle lukijani Vapahtajamme syntymäjuhlan tuomaa valoa ja iloa, sekä siunattua Herran vuotta 2009.

Karina Yli-Somero
puheenjohtaja

Kannen kuva ja sivun 2 kuva: Topi Ikkäläinen.

Herra, monet meistä asuvat tänäkin jouluna kuoleman varjon maassa. Kulunut vuosi on tuonut tullessaan surua ja murhetta. Herra, auta heitä, jotka eivät jaksa itse nostaa päätään valoon. Anna kirkkautesi loistaa pimeisiin huoneisiin. Herra, anna lohdutus, joka on enemmän kuin sanoja. Anna toivo, joka on kuolemaa väkevämpi.

Joulu-evankeliumi

Luukkaan mukaan

Vuoden 1642 Bibliasta

Niinä päiwinä käwi yxi käsky Keisarilda Augustuxelda, että caicki mailma piti werollisexi lasket-taman. Ja tämä weron laskemus oli ensimmäinen, joca tapahtui silloin cosca Kyrenius oli Maan-herra Syrias. Ja cukin nei Caupungihins andaman idziäns arwatta (= tullakseen arvioiduksi vero-tusta varten).

Nijn myös Joseph Galileast, Nazarethin Caupungist ylösmeni Judean, Dawidin Caupungijn, jo-ca cudzutan Bethlehem: Sillä hän oli Dawidin huonest ja sugust, andaman idzens arwatta, Mari-an hänen kihlatun emändäns cansa, joka rascas oli.

Nijn tapahtui heidän siellä ollesans, että synnyttämisen päivät tulit täytetyxi. Ja hän synnyt-ti Pojan hänen esicoisens, ja capaloidzi hänen, ja pani seimeen, ettei (=koska ei) heille ollut sia majas.

Ja paimenet walwoit siinä paickakunnas pellolla heidän laumans, ja wartioidzit yöllä heidän car-jans. Ja cadzo, HERran Engeli seisoit heidän tykönäns, ja HERran kirckaus walais heitä, että he suurest peljästyit.

Ja Engeli sanoi heille: älkät peljätkö: sillä cadzo, minä ilmoitan teille suuren ilon, joca tulewa on caikelle Canssalle: Teille on tänäpäen syndynyt Wapahtaja, HERra Christus Dawidin Caupungis. Ja tämä on teille merkixi: te löydätte lapsen capaloittuna seimes.

Ja Engelin cansa oli suuri taiwalisen sotawäen joucko, jotca kijitit Jumalata ja sanoit: Cunnia ol-con Jumalalle corkiudes, ja maasa rauha, ja ihmisille hywä tahto.

Ja tapahtui, että Engelit menit heidän tyköns Taiwasen, nijn paimenet puhuit keskenäns: käy-kämme Bethlehemiin, ja cadzocam sitä cuin tapahtunut on, jonga HERra meille ilmoitti.

Ja he tulit kijuhtain, ja löysit Marian, ja Josephin, nijn myös lapsen, joca macais seimes. Cos-ca he tämän nähnet olit, julistit he sen sanoman, cuin heille tästä lapsesta sanottu oli. Ja caicki jotca sen kuulit, ihmettelit niittä puheita cuin heille Paimenilda sanottu oli.

Mutta Maria kätki caicki nämät sanat, tutkistellen hänen sydämesäns. Ja paimenet palaisit, ylis-täin ja cunnioittain Jumalata, caikista cuin he cuullet ja nähnet olit, nijn cuin heille sanottu oli.

Keväällä 2006 tuhopoltossa pahoin vaurioitunut Porvoon tuomiokirkko otettiin uudelleen käyttöön 1. adventtisunnuntaina 30. marraskuuta 2008. Tuomiorovasti Mats Lindgård (vas.), piispat Gustav Björkstrand, Eero Huovinen sekä Porvoon suomalaisen seurakunnan kirkkoherra Heikki Hakamies (oik.) suorittivat vihkimisrukouksen. Kuva: Markku Ulander/Lehtikuva.

Uusi kirkkivuosi alkoi juhlavasti

Hoosianna-hymni kajahti ensimmäisenä adventtisunnuntaina mieleenpainuvasti Porvoon tuomiokirkossa. Uusi kirkkivuosi aloitettiin seurakunnassa tavallistakin juhlavammin, sillä tulipalossa pahoin turmeltunut harmaakivikirkko voitiin vihdoin ottaa korjattuna uudelleen käyttöön.

Huolella entistetyssä yli 550 vuotta vanhassa rakennuksessa ei ollut enää tietoakaan siitä lohduuttomuudesta, joka paikalla vallitsi tuhopolton jäljiltä toukokuussa 2006. Kirkko oli nyt ääriään myöten täynnä kaikenikäisiä seurakuntalaisia, joiden kasvoilta paistoi iloa paluusta kotikirkkoon.

Kirkon käyttöönoton toimittivat Porvoon piispa **Gustav Björkstrand** ja

Helsingin piispa **Eero Huovinen**. He muistuttivat, kuinka Porvoon tuomiokirkko on vuosisatojen kuluessa yritetty monta kertaa tuhota.

– Ja joka kerta kirkko on kuitenkin feeniks-linnun lailla noussut tuhasta kukoistukseen, Björkstrand sanoi.

Piispa Eero Huovinen puolestaan muistutti, kuinka porvoolaiset olivat kaksi ja puoli vuotta sitten katsoneet kyynelsilmin liekkien nuolemaa kirkkoon. Samalla syntyi kuitenkin vahva yhteishenki ja tahto kirkon uudelleen rakentamisesta.

– Ihmiset halusivat antaa kirkolle takaisin hyvyydestä, jota se on antanut ihmisille vuosisatojen ajan, Huovinen huomautti.

Vihkimisiä lykätty ensi kesään

Porvoon suomalaisen seurakunnan kirkkoherra **Heikki Hakamies** kuvaili sunnuntaina tunnelmiaan helpottuneiksi ja iloisiksi.

– Kaikki raskaat ajat ovat takanapäin, ja voimme katsoa iloisesti tulevaan. On kaikin tavoin toiveikas olo, hän myhäili jumalanpalveluksen jälkeen.

Tuomiokirkon korjauskustannukset nousivat Hakamiehen mukaan noin 5,8 miljoonaan euroon, josta vakuutusyhtiö maksoi 4,4 miljoonaa euroa. Keräyksen ja julkisten yhteisöjen avustukset olivat puolestaan 800 000 euroa. Seurakuntayhtymän kontolle jäi vielä noin 600 000 euroa.

Lainaus: Savon Sanomat

Opinto- ja koulutuspäivät 2009 Porvoo, Haikon Kartano 23.–24.6.2009

Sitovat ilmoittautumiset pyydetään tekemään 29.5.2009 mennessä. Osallistumismaksut; kaksi yötä, täysihoito 320,- / yksi yö, täysihoito 260,- / materiaalimaksut+ruokailut 180,-.

Kuva: Topi Ikkäläinen

Valonpoikanen

Hiljaisena joulukuisena aamuna syrjäinen kalmisto oli vielä pimeään verhoama. Parin viikon takainen lumipeite oli ehtinyt jo sulaa. Maan paljas pinta ja nurmi olivat yöpakkasen jäljiltä keveän kuurakerroksen peittämiä.

Hämärä hiljaisuus, hautausmaan levollinen rauha täytti metsäisen tienoon. Käpykuormaa kantavien puiden oksat tuskin liikahtivat. Pihlajanmarjojen kylmät posket koskettivat lämpimästi toisiaan. Varis lensi kappelin yli, karhiainen, metsäjäniksen poikanen

piiloutui näkymättömiin lumimarjapensasalle.

Aamussa kuuluivat hitaat, viipyvät askeleet, jotka pysähtyivät. Liekin leimahdus teki itselleen tilaa hämärässä ja tarttui ojennetun kynttilän sydämeen. Siihen liekki asetui ja alkoi luoda pehmeää valoaan hautalyhdyn lasien takaa.

Liekki valaisi nimen kiven pinnasta, vihreät havut ja jäkäläseppeleen. Uteliaina liekin varjot häilyivät pronssienkelin siivessä olevassa punaisessa nauhassa ja nauhaan sidotussa kortissa.

Kortin tikkukirjaimet kertoivat jouluterveiset Pilvilinnan vaarille.

Hämärä avautui aamulle. Sarastus maalasi kirkkain värein itäisen taivaanrannan horisontin. Hautausmaalle saapui muitakin. Kiireisiä askeleita, viipyvää, hidasta kulkua kepin ja rollaattorin tukemana, askeleita yksin, kaksin, perheittäin. Sadat kynttilät alkoivat päivän mittaan yksi kerrallaan, loistaa rakkaiden ja kaivattujen ihmisten haudoilla ja luoda valoa ympärilleen.

Päivä ennätti iltaan. Aamuyön hämärässä sytytetty ensimmäinen liekki oli saanut vierelleen paljon valoa, elävää valoa, joka valaisi hautakiviä ja ristejä. Valo loi kultaisen hohteen puiden rungoille ja rakensi lämpimän rauhan kalmistoon.

Hautausmaiden yläpuolella on tähti, Beetlehemin tähti, joka kertoo sanomaa ensimmäisestä joulusta ja pienen pojan syntymästä. Pojan, joka toi valon maailmaan ja joka sanoi: "Rauhan minä annan teille, minun rauhani, sen minä annan teille." Tähän valoon ja rauhaan jää jokainen kalmistoissa sytytetty kynttilä, muisto, lohdutusta kaipaava kyynel ja ilon välähdykset. Pienen pojan tuomasta valosta on tullut maailman valkeus. Rakkaus, joka luo kultaisen hohteen sydämiimme.

Timo Seppänen, suntio

Kirkonpalvelijoiden tutkinnot ajan tasalle?

Kesäkuussa Levillä keskustelin monien kirkonpalvelijoiden kanssa suntuon ammattitutkinnot ja sen sisällöistä. Keräsin myös kirjallisesti palautetta ja kommentteja tutkinnot sekä suntuokoulutuksesta. Saamani palautteen yhteenveto on toimitettu suntuon ammattitutkinnot järjestävien oppilaitosten edustajille tiedoksi. Kiitokset kaikille palautetta antaneille!

Palautteen keskeisimmäksi sisällöksi voisi nostaa sen, että ammattitutkinnot suorittaneilta voi kohtuudella odottaa laajaa perustyötaitoa, jossa korostuvat oikean asenteen, oma-aloitteisuuden, joustavuuden, ihmisläheisyyden sekä ”älyttömien hermojen” lisäksi talonpoikaishäiriö. Suntuolta odotetaan osaamista kirkollisissa ”perustoimituksissa” eli messussa, kasteessa, vihkimisessä ja vainajan siunaamisessa. Hautausten osalta moni vastaaja korosti, että suntuio tarvitsee perusosaamista, mutta ei ”hauturin” taitoja. Viheraluiden hoidon vaatimuksissa törmätään helposti puutarhureiden osaamiseen ja tutkinnot sisältöihin, samoin kiinteistöjen hoidon osalta on olemassa myös kiinteistöhoitajan ammattitutkinnot, jonka kanssa suntuion ammattitutkinnot ei vaativuudessaan tarvitsisi kilpailla. Eräs vastaaja kiteytti asian: *”Liian paljon osaamiskriteerejä. Olisimme joka alan ammattilaisia, jos kaikki kriteerit täytätisimme.”*

Koulutuksen toteuttamisen osalta palautteissa viitattiin mm. siihen, että tutkinnot suorittajien valinnassa tulisi olla tarkkana ja käyttää testejä. Lisäksi annettiin palautetta siitä, miten oppilaitoksessa järjestettävän koulutuksen lähijaksoja kannattaisi rytmittää, työpaikkaohjaaja vastuuttaa omaan tärkeään tehtäväänsä tutkinnot suorittajan opastajana sekä siihen, että koulutuksessa seurakunnilla on liian suuri vastuu. Viimeksi mainittuun todettakoon, että valtiovalta on entisestään vahvistamassa oppisopimusmuotoisen koulutuksen osuutta ammatillisessa aikuiskoulutuksessa. Oppisopimuksissa oppilaitosten rooli jää tahtomattakin melko pieneksi ja päävastuu koulutuksen käytännön toteutuksesta vieritetään työpaikan sekä työpaikkaohjaajan kontolle.

Esimiestehtävät-osion osalta palaute oli vahvasti sen suuntaista, ettei ko. osio oikein sovellu ammattitutkinnot. Joku ehdotti, että esimiestehtävät-osion voisi suorittaa vasta, kun on toiminut vähintään viisi vuotta käytännön työssä. Se sotii näyttötutkinnot perusidea vastaan: tutkinnot ovat ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomia eikä tutkinnot suorittaville voida asettaa tällaisia ennakkoehtoja. Mutta palautteen sisällön perusteella voisi ajatella, että esimiestehtävien osuus kuuluisi luontevasti erikoisammattitutkinnot, joiden vaativuustason ”rima” yleisesti on osapuulle siinä, että työkokemusta olisi viisi vuotta. Kuitenkaan tutkinnot suorittajilta ei voida vaatia tiettyä työkokemuksen määrää, jos he muuten osaaivat tutkinnot vaadittavat asiat.

Syyskuun lopussa yhtä lukuun ottamatta kaikkien suntuokoulutusta Suomessa toteuttavien oppilaitosten edustajat olivat Helsingissä saman pöydän ääressä yhdessä koko suntuion tutkinnotoimikunnan sekä Opetushallituksen edustajan kanssa keskustelemaan suntuokoulutuksesta sekä siitä, mitä ammattitutkinnot sisällöille tulisi tehdä. Lisäksi pohjustettiin myös mahdollista suntuion erikoisammattitutkinnot saamista osaksi suomalaista tutkinnotjärjestelmää. Muun muassa juuri esimiestehtävät-osasta käytiin melko paljonkin keskustelua. Esillä oli myös tutkinnot rakenteessa oleva ongelma: suorittaakseen ammattitutkinnot on pakko valita yhdeksi osaksi joko esimiestehtävät tai ruokapalvelut riippumatta siitä, että monilla tutkinnot suorittajilla kumpikaan em. osa-alueista ei juurikaan liity omaan työhön.

Oppilaitokset ovat antaneet omat lausuntonsa suntuion tutkinnotoimikunnalle siitä, miten ammattitutkinnot osalta tulisi jatkossa menetellä. Myös työelämän edustajilta on tullut tutkinnotoimikuntaan kannanottoja tutkinnot sisältöihin ja rakenteeseen. Suurin osa lausunnoista puoltaa ammattitutkinnot perusteiden uudelleenkirjoittamista. Tähän työhön ryhdyttäneen vuoden 2009 aikana, sillä tutkinnotoimikunta on päättänyt esittää, että ammattitutkinnot perusteiden uudistaminen käynniste-

tään. Kun perusteita ryhdyttään kirjoittamaan, työelämän edustajien ääntä pyritään kuuntelemaan mahdollisimman paljon, jotta tutkinnot sisältö olisi todellakin työelämälähtöinen.

Lisäksi suntuion erikoisammattitutkinnot osalta asiaa valmistellaan. Tutkinnotoimikunta esittää myös, että ammattitutkinnot perusteiden uudistamistyön yhteydessä tehdään selvitys erikoisammattitutkinnot tarpeesta. Mikäli todetaan että tällaiselle tutkinnot olisi aidosti työelämässä myös tarvetta, erikoisammattitutkinnot on opetusministeriön päätöksellä mahdollista saada tutkinnot rakenteeseen aikaisintaan vuoden 2010 alusta. Käytännössä tämän jälkeen menee vielä aikaa tutkinnot sisältöjen hiomiseen ja perusteiden kirjoittamiseen, joten ainakaan ihan lähivuosina ei vielä pääse suntuion erikoisammattitutkinnot suorittamaan.

Suntuion tutkinnotoimikunta sekä Nuorisovaltuusto ja muun ohjaustoiminnan koulutustoimikunta (jonka vastuualueeseen myös suntuot kuuluvat) ovat avainasemassa näiden asioiden eteenpäin viemisessä yhteistyössä Opetushallituksen kanssa. Yhteistyö on toiminut kiitettävästi eri toimijoiden välillä ja uskon että sama yhteen hiileen puhaltamisen henki jatkuu, vaikka tutkinnotoimikunnan kokoonpano onkin jonkin verran muuttunut viime aikoina. Tutkinnotoimikunnan puheenjohtajakin on vaihtunut, sillä itse siirryn kuntatyönantajan palvelukseen virkamieheksi hieman toisenlaisiin tehtäviin ja olen jo jäänyt pois suntuion tutkinnotoimikunnasta. Mutta tutkinnotoimikunta jatkaa hyvää työtään.

Eeva Heikkilän kirjoittaman Siionin virren 304 sanoin Kirkonpalvelijat ry:tä sekä kaikkia kirkonpalvelustyötä tekeviä hyvästä yhteistyöstä kiittäen: *”Kiitos ystäväistä, joilta avun saan. Auta kiitos ääneen lausumaan. Anna, Herra, kiittää arkityöstämme. Siunaa joka päivä leipämme.”*

Jyrki Lumiainen

Suntuion tutkinnotoimikunnan puheenjohtaja 30.9.08 asti

”Miss sypressit tuoksuu nyt talvellakin...”

Toisenlainen joulu Libanonissa

”Asemalla 9-1 herätys. Kello on 5.30. Tänään on 25. päivä joulukuuta ja on joulupäivä. Odotettavissa oleva sää, aamulla puolipilvistä, iltapäivällä odotettavissa runsaita vesisateita. Kelivaroitus, toistan kelivaroitus, ajoneuvoissa kytkettävä neliveto. Asema valmistautuu joulukirkkoon lähtöön kirkkoupseeri kapteeni Jarkko Pelkosen johdolla klo 6.30 ”, kuulutti aseman päivystäjä, kersantti Jari Sievänen selkeällä suomenkielellä, vaikka olikin kotoisin Salon seudulta.

Seurakuntamestari Ari Savolainen

Vuonna 2000 olin toisella missiolla eli toisella YK-komennuksella Etelä-Libanonissa rauhaa turvaamassa. Edellisestä komennuksestani olin ehtinyt vierähtää aikaa jo melkein 10 vuotta, mutta maisemat eivät olleet muuttuneet juuri lainkaan. Melkein voisi sanoa, että kehitys oli ollut tällä samaisella alueella pysähdyksissä. Siltä ainakin tuntui. Köyhyys ja kurjuus oli käsin kosketeltavan todellista.

Vuonna 1989 olin sairaanhoitajana täällä Finbatt:n eli suomalaisen pataljoonan sairaalassa ystäväni Matti Torikan kanssa. Matti kokeneempana ja vanhempana hoitajana toimi työparinani, olinhan vastavalmistunut keltanokkasairaanhoitaja. Kokemusta erilaisista haavoista, varsinkin ampumahaavoista ja niiden hoidoista kylläkin alkoi kertyä minullekin melkoisella vauhdilla, kun paikalliset aseelliset päättivät ottaa yhteen keskenään lähinnä Hizbollahin ja Amalin toimesta. Tällöin suomalaisten valvomasta alueesta puolet oli Israelin valvoma turvallisuuksilyöhykettä, jossa partioivat edellä mainittujen aseellisten lisäksi IDF (Israel Defence Forces) sekä DFF (De Facto Forces), joka tunnettiin myös nimellä SLA (South Lebanon Army). Joten yhteenotoilta ei välttytty.

Tämänkertaista komennustani sain katsella ihan uudesta ja laajemmas-

ta tehtävästä käsin sotilasdiakonina, muodostaen sotilaspastori Petri Määttänsä kanssa kirkollisen (kahden miehen) joukkueen. Hekkalan Markku, Kälviän kanttori, varsinainen faitteri, antoi vahvan tukensa musiikin muodossa hartauksiin ja jo elämään, mikäli ehti omista toimistaan. Niinisaalossa tapahtuneessa koulutusjakossa elo-syyskuussa olleet rt-miehet olivat saapuneet alueelle jo lokakuussa ja minä seurasin perässä vasta joulukuussa, koska kirkollinen rotaatio noudatti omia aikatauluja. Paukkusen Kari, edeltäjäni, vahva veli Herrassa ja Raamatun tuntemuksessa ehti opastella savolaispoikaa kolme päivää sotilasdiakonin ihmeelliseen maailmaan.

Sopeutumisvaikeuksia ei ehtinyt tulemaan, koska joulu lähestyi ja Petri-pappi oli ehtinyt suunnittelemaan jouluhartauskierrokset asemille ja niitä hän riitti. Seurakuntamme vahvuus oli n. 500 miestä vahvistettuna muutamalla naisrauhanturvaajilla. Aattona vierailimme seitsemällä ja joulupäivänä kuu-della suomalaisten rauhanturvaajien miehittämillä asemilla kertomassa Vapahtajamme Jeesuksen syntymäjuhlasta.

Illan viimeisellä asemalla 9-15, (entinen norjalaisten ”rangaistusasema”) hartauden jälkeen pääsimme varsin erikoiseen saunaan. Libanonin ja Isra-

elin rajan tuntumassa, Kafer Kela-nimisen kylän korkealla mäellä olevalle vartioasemalle Suomen poijaat olivat rakentaneet sellaisen saunan, joka oli vertaansa vailla. Saunasta oli suora näkymä isosta panoraamaikkunasta Hermonin lumiselle vuorelle. Tämän hetken kun olisi pystynyt vangitsemaan...

Väittäjä siitä, että suomalainen mies ei puhu asioistaan ja varsinkaan uskonasioista, saa ainakin minun mielestäni heittää romukoppaan. Varmasti olosuhteet, ympäristön aiheuttama uhka, koti-ikävä ja kaipuu omien rakkaiden luo edesauttoi sitä, että halusi jakaa asioita. Mikähän siinä muuten mahtaa olla, kun sauna tuntuu olevan se paikka, missä monet henkevimmit hartaudet ja keskustelut uskonasioista miesten kesken käydään.

2000 vuotta aikaisemmin enkelit olivat tulleet ilmoittamaan rauhansanomaa paimenille Jeesuksen syntymästä jotakuinkin 150 km etelään tältä asemalta. Tällä kertaa Petri ja minä yritimme hoitaa enkeleiden virkaa kertomalla, mitä Jeesus, Jumalan Poika teki puolestamme. Komentajamme evl. Kari Ekdahlin lukiessa jouluevankeiliumia sotilailleen mieleeni tuli Jeesuksen sanat vuorisaaressa: ”Autuaita ovat rauhantekijät: he saavat Jumalan lapsen nimen.”

Ensimmäisen joulun muisto

Muistan nostalgisesti karvahattuni villan kutittaneen pieniä korviani reki-matkalla ensimmäiseen joulukirkkooni 1950-luvulla. Kirkon kuusi oli korkea ja koristeeton. Pappi kehotti vanhempia pitämään pikkulapset kurissa ja sylissä. Vanhan tavan mukaan kotiin palattaessa ajettiin kilpaa.

Jokainen joulu on meistä jollekin ensimmäinen ja sitä muistellaan vuosikymmenten kuluttua entisajan jouluna – näin oli ennen vanhaan.

Katsaukset menneeseen ovat vuosikertomuksissa hyvä tapa. Tällöin havaitsee parhaiten muutoksen. Yhtäältä katsaus tulevaan, mitä aiomme tehdä, on tärkein vuodenvaihteen asia.

Maailma on nyt vauraampi kuin aikoinaan, ja lähes kaikkea tarpeellista hyvää voidaan tuottaa.

Pulaa kuitenkin on alueittain jopa ruuasta, ja vesikin on jossain kortilla, saattikka että kaikilla olisi länsimaiset keksinnöt käytössään.

Toisaalta, erään juutalaisen kertomuksen mukaan, onnellisimpia ovat vähään tyytyvät. Näin kai se on, köyhän vain se, joka hamuaa paljon.

Teollistumisen ja elintason kasvun myötä ilmasto on muuttumassa, missä mitenkään. Kun ympäristömme hyvinvointi taataan, saavat teollistuminen ja teknistyminen jatkua nykyisellä kasvuvauhdilla.

Joskus tosin miettii, että mitä me kaikilla näillä vempaimilla teemme, ovatko ne todella tarpeellisia.

Vastauksia on monia, ja moninaisia ovat myös selitykset, joiden mukaan monenlaiset tavarat ja asiat ovat monimuotoisen yhteiskunnan rakenteita.

Monikaan ei tahtoisi niukkuuden aikoja takaisin, vaikka muistellaankin en-

tisajan jouluja. Kaipaamme mennyttä aikaa ja muistelemme silloisia läheisiämme - joulun tunnelmaa. Sytytämme heille kynttilät käydessämme jouluaaton haudoilla. Perinteet säilyvät.

Yhtäkylläisyyden aikana tärkein lahja kannattaa antaa vasta jouluaamuna. Näinhän se taitaa muualla maailmalla ollakin.

Kenties kuitenkin se tärkein aineeton lahja on ensimmäisen joulun muisto - mieleen jäänyt entisajan joulun tunnelma.

EJP

Oi kuusipuu!

Vuosisadan vaihteen kuusenkoristeet kertovat sen aikaisista ylellisyystuotteista. Oksille ripustettiin elävien kynttilöiden lisäksi sahamirinkeleitä, omenoita, kultapaperikelloja, rusinoista punottuja nauhoja, konvehteja ja kakkupaperista tehtyjä koristeita. Latvaan ripustettiin tähti tai enkeli muistuttamaan Jeesus-lapsen syntymästä! Kerrotaan, että kun Jeesus-lapsi syntyi, puhkesivat puutkin kukkimaan.

Koristenuhat symboloivat elämän jatkumista. Pallot muistuttavat paratiisin omenoista, sydämet ja enkelit rakkaudesta, tähdet ja kynttilät Betlehemiästä, lasi- ja hopeakoristeet talven pakkasesta ja lumesta. Olkkoristeet kertovat, että Jeesus-lapsi syntyi tallissa, heinillä härkien kaukalon.

Joulukuusi

Lapsuuden kodissani kuusi haettiin hyvissä ajoin ennen joulua kotimetsästä. Isä katseli lasten kanssa isokokoisena, kaunislatvaisena ja sopusuhtaisena kuusen.

Vaikka kuusi otettiin omasta metsästä, isäni sanoi leikkillisesti, että on kysyttävä metsänhaltijalta lupa, jotta saako ottaa juuri tämän kuusen. Jos metsänhaltija oli hiljaa, se oli myöntymisen merkki.

Aattoamuna kuusi sulatettiin karja-keittiössä ja tuotiin tupaan, kiinnitettiin puiseen jalkaan ja asetettiin keskelle tupaa koristeltavaksi.

Kynttilät sidottiin narulla oksiin. Paljon niitä ei ollut, mutta ne loistivat kirkkaasti katselijoiden mielissä. Latvassa kiilteli rukiinoljista tehty tähti, muitakin oljista tehtyjä koristeita riippui oksilla.

Kuuseen ripustettiin kotona valmistettuja pipareita ja pullataikinasta tehtyjä kanelirinkilöitä sekä joulukortteja.

Tupa oli lämmin, kuusi tuoksui ja lapset leikkivät iloisina tonttuleikkejä kuusen ympärillä. Laulettiin joululauluja.

E.V.

Kuusta etsimässä

Muistelen nyt joulukuusen etsintää noin seitsemän kymmenen vuoden takaa. Työkaluksi otettiin pokasaha ja kirves. Isän lisäksi meitä poikia oli mukana yksi taikka useampia, niin lähdettiin tarpomaan metsään, useimmiten paksussa lumihangessa, useimmiten sitä lunta oli siihen aikaan runsaasti.

Vaikka metsää oli olevinaan tarpeeksi, ei sitä hyvännäköistä kuusta helposti useinkaan löytynyt.

Kaukaa katsottuna näytti että tuolla se hyvä kuusi on, mutta vierestä katsottuna ei sitä ollutkaan. Niin etsintä jatkui jopa useita tunteja, viimein paras joulukuusi oli löytynyt ja raahattu sulaan pirttiin.

Eipä ollut kaupoissa siihen aikaan valmiita joulukuusen jalkoja, naulattiin vain kaksi laudan pätkää ristiin ja siihen reikä keskelle ja kuusen jalka oli valmis.

Kuusi koristeltiin omatekoisilla koristeilla ja sitten vain pukkia odottelemaan.

I.H.

Kuusen koristeita

Lapsuuteni jouluihin 1950-luvulla meidänkin harmaaseen kotimökkiin haettiin lähimetsästä joulukuusi. Sen piti olla täydellisen tasaoksaista. Isä sen valitsi ja valitsikin tarkkaan.

äiti taas oli varannut jo hyvissä ajoin paketin kuusenkynttilöitä ja latvatähdenkin muistaakseni. Kun isä aattoilman hämartyessä laitto kuusipuun itse tehtyyn kuusenjalokaan ja asetti koko komeuden kunniapaikalle tuvan nurkkaan, tiesimme me, että nyt se on vihdoinkin. Siis joulu.

Laulun sanojen mukaan "latva sai jo tähtösen, oksat kaikki, tiedät sen paljon kynttilöitä". Niin. Paljoltahan ne meistä tuntuivat kaikki kaksikymmentä kynttilää, jotka sidottiin kuusen oksiin kalastajanlangalla. Vaan olivat ne kauniita. Olivat totisesti!

äidin mielestä kuusemme kaipasi jotain lisääkin. Jostakin hän oli keksinyt, että pumpuli korvaisi sisätiloissa lumen. Sitä hän sitten ripotteli oksille sinne tänne. Ja kekseliäs kun oli ja taitava piirtäjä, taiteili hän joulupukin hahmoja pahville, joka oli jäänyt Sirkku-sokeista.

K.K.

Kirkko muutosten kourissa

Historiansa aikana kristillinen kirkko on monesti saanut kokea muutosten laineiden lyövän rantaan, kaislat ovat katkeilleet, kivet kastuneet ja hiekka helisyt. Tuskin koskaan vihurit ovat niin vihasia olleet, kuin eletävänä aikanamme. Kun kirkko ennen ohjasi ihmisiä kristillisten normien mukaan, nyt kansa haluaa muuttaa kirkkonsa omien mieltymystensä mukaan. Valtakunnan johdava aviisi uutisoi miten paljon kymmenessä vuodessa Hoosiannaa laulava seurakunta on harventunut uuden kirkovuoden alkaessa. Siionista eroaminen on tehty helpoksi Internetin kautta ja tilaisuutta on käytetty hyväksi. Homoliitot ja muu seksuaalinen poikkeavuus tarjoavat motivaation laumasta pakenemiseen, eikä verotus ole syistä vähäisimpiä.

Virsi on pop sanan aidossa merkityksessä. Jazzahtavana ja huokailtuna se kiehtoo kaupallisen kulttuurin hengelli-

senä kylkäisenä mutta kuihtuu alkupe-
räisessä tarkoituksessaan, seurakun-
nan yhteisenä kiitoksena ja rukouksena.
Kantoreista vain osa laulaa, mutta soita-
taa sitäkin pontevammin veisuun nurin.
Kun perinteinen jumalanpalvelus ei ve-
dä, eikä ole enää tapana, kuten ennen,
kaikenlaiset korvikkeet Nallemessuista
metsäkirkkoihin vievät paikan seurakun-
nan pyhäpäivän juhlalta. Kun itsekin sei-
soin esiveisaajana polvia myöten han-
gessa, pakkasen kourissa, ihmettelin,
miksei voida olla lämpimässä kirkossa?
Mutta pitää olla erilaista. Kirkon pappis-
kuva muuttuu, kun kohta 85 prosenttia
papeista on naisia. Voidaan siis puhua
täydellä syyllä Äiti-kirkosta.

Rippikoulu käydään tietynlaisena ai-
kuistumisriitin osana ja leirillä evan-
geliumin totuudet kuorrutetaan vapaa-
ajan viihteellä. On vaellusripareita, rat-
sastusripareita ja muuta mukavaa. Kirk-
kovihkimisten määrä on romahtanut.

Hautaan mennään vielä kappelin kautta
Albinonin Adagion tahdittamana.

Mistä tämä marina ja miksi? Ihmisten
sisäinen muutos näkyy ja tuntuu kaiken-
laisten poikkeusilmiöiden lisääntymise-
nä. Väkivallan kauppa videopeleissä ja
tv-ohjelmissa kannattaa. Tuomiota ei
tarvitse julistaa saarnatuolista sillä arki-
elämä rahan turmelemassa todellisuus-
dessa julistaa sitä voimallisemmin, kuin
kaatoevankelistat.

Sitten asian ytimeen. Pyhän kokemu-
sen ja hiljentyminen ovat kadonneet ih-
misten arjesta ja sunnuntaista. Elämys-
ten kun pitää tulla ulkoa, eikä sisältä. Py-
hän kokemuksen keskeinen valmistaja on
kirkonpalvelija, joka eleettömästi huo-
lehtii tekstiilien symboliikasta ja kyntti-
länvalon mystiikasta niin, että hiljentyvä
kirkkovieiras kokee olevansa ajan ja iäi-
syyden rajalla, kaukana arjen meluisesta
paahteesta. Sitä kokemusta me tar-
vitsemme elämisen ja eheytyksen eh-
tona. Herra paratkoon, että luterilainen
Siionimme ei kadottaisi perinteen kan-
tavaa voimaa, johon evankeliumin ydin-
sanoma on ankkuroitunut.

Snap

Ortodoksinen jouluku

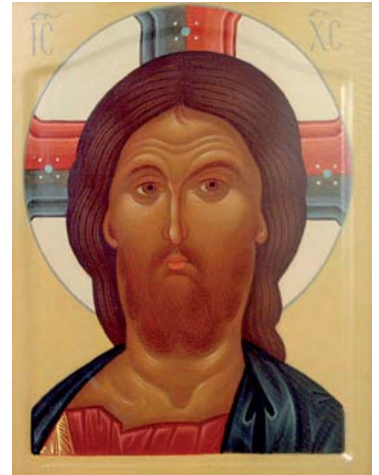
Joskus kuulee sanottavan, että jouluku
on luterilaisen kirkon suuri juhla ja pää-
siäinen ortodoksien. Luonnehdinta on
sillä tavoin epäonnistunut, että jouluku
pääsiäinen kuuluvat yhteen, eikä toi-
sen sanomaa voi erottaa toisesta. Jou-
lua kutsutaankin ortodoksien vanhas-
sa kielenkäytössä talvipääsiäiseksi.

Jouluku, talvipääsiäinen onkin juhla,
jossa kuoleman varjon maahan loistaa
jumalallinen valo; Jumalan Poika
valaisee kaiken tässä maailmassa ja
myös Tuonelan syvyydet. Missä on
kärsimys ja ahdistus, siellä loistaa valo.
Missä on kuolema, siellä läsnä on
Elämän antaja.

Joulun erilaisia perinteitä ja tapoja

Suomessa ortodoksisen joulun
viettoon on tullut paljon elementtejä
valtakirkosta, luterilaisuudesta. Useimat
ortodoksit elävät ns. seka-avioliit-

topeheissä, joissa toinen vanhemmis-
ta on luterilainen ja toinen ortodoksi.
Siksi tavat ovat sekoittuneet ja joskus
myös on käynyt niin, että ortodoksiset
tavat ovat unohtuneet tai jääneet valta-
kulttuurin alle. Samalla on muistettava,
että yleinen maallistuminen on koh-
dannut myös ortodokseja ja silloin us-
konnollisilla tavoilla ja merkityksillä on
enää symbolinen arvo ja niitä ei edes
usein noudateta.

Yhteistyöllä tuloksia edunvalvontaan

Seurakuntien Viran- ja Toimenhaltijain Liitto SVTL ry:n ja Suomen Kirkon Pappisliitto ry:n kesken allekirjoitettiin 30.03.2004 yhteistoimintasopimus jolla järjestöt tiivistivät jo aikaisemminkin tehtyä yhteistyötä. Sopimuksen piiriin tuli pian myös Suomen Kanttori-Urkuriliitto, kun Akavan Kirkolliset Ammatti-liitot AKI ry perustettiin.

Yhteistyö on ollut hedelmällistä ja tämä on näkynyt mm palkkausjärjestelmän uudistuksen yhteydessä käydyissä vaikeissa neuvotteluissa. Järjestöt ovat monella muullakin tavalla tehneet molempia osapuolia hyödyttävää yhteistyötä, eikä se, että kuulumme eri keskusjärjestöihin ole haitannut. Myönteisistä kokemuksista ja tuloksista johtuen olemme syventämässä yhteistyötämme. Tämän vuoden keväällä antoi AKI:n valtuusto hallitukselleen valtuudet syventää liittojen välistä yhteistyötä aina yhteisen neuvottelujärjestön perustamiseen saakka. Asiaa on käsitelty SVTL:n hallituksessa myönteisessä hengessä useamman kerran ja AKI:n ja SVTL:n hallituksilla oli yhteinen tapaaminen 1.10.2008.

Näiden neuvottelujen ja tapaamisen tuloksena 28.11.2008 kokoontunut SVTL:n edustajisto päätti myöntää hallitukselle valtuudet yhteistyön syventämiseen AKI:n kanssa mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarvittaessa SVTL:n ja AKI:n hallitukset voisivat sopia myös yhteisen neuvottelujärjestön perustamisesta. Yhteinen neuvottelujärjestö vahvistaisi neuvotteluasemaamme kirkon neuvottelupöydässä ja siten edistäisi yhdessä asetettujen neuvottelutavoitteiden saavuttamista.

SVTL muodostuu 12:sta jäsenjärjestöstä, joista Kirkon Nuorisotyöntekijät ry on jäsenmäärältään kolmanneksi suurin. Tämän vuoden tammikuussa olleessa vuosikokouksessaan KNT päätti, jäsenaloitteen pohjalta, aloittaa tunnustelut liittymisestä keskusjärjestö AKAVA:n. Vuosikokouksen päätöksen mukaisesti KNT on käynyt neuvot-

Joulunalustunnelmia SVTL:N liiton toimistolla vas. Galina Voloshina, Annina Antell, Anna Hellén ja Matti Löppönen.

teluja AKAVA:n suuntaan ja 14.1.2009 olevassa vuosikokouksessa tehdään päätös jatkosta. KNT on merkittävässä asemassa SVTL:a monella tavalla. SVTL:n hallituksessa on kaksi paikkaa, työvaliokunnassa on paikka, ja edustajistossa on viisi paikkaa. KNT:a on luottamusmiehiä ja työsuojeluvaltuutettuja ja paljon eri seurakunnissa. Jos KNT irtautuu SVTL:a nämä kaikki näkyvät luottamuspaikat menetetään, samoin kuin kaikki niistä saatavat palkkiot. Ovatko näiden paikkojen haltijat valmiita niistä luopumaan?

Jos KNT järjestönä irtaantuu SVTL:a, näin ei kuitenkaan välttämättä tarvitse käydä. Liittoon on tullut paljon kyselyjä, että voiko KNT:n jäsen jäädä SVTL:n, jos irtaantuminen tapahtuu. Tämä on mahdollista, ja kaikki haluavat voivat järjestäytyä SVTL:n. Suomessa on järjestäytymisvapaus ja jokainen jäsen päättää itse mihin liittoon ja keskusjärjestöön haluaa kuulua.

Edessämme oleva aika ei ainakaan työelämän suhteen helpotu. Meillä on edessä paljon isoja asioita jotka asetavat myös ammattiliitoille jatkuvas-

ti lisää haasteita. Nyt on aika koota rivit yhteiseen rintamaan ja pyrkiä yhteisvoimin vastaamaan ajan haasteisiin. Nyt ei pitäisi käydä järjestöriitoja eikä hajottaa rivejä. Tästä ei hyödy kukaan muu kuin työnantaja, joka pystyy toteuttamaan hajoita ja hallitse politiikkaa. Tätähän me emme halua.

Kaikesta näistä "AY-kiemuroista" huolimatta joulu on jo kohta ovelta ja moni jäsenistämme viettää ainakin osan joulusta töissä. Tämä edellyttää perheeltä ja sukulaisilta ymmärtämystä läheisen ammatin suhteen. Tunnen paljon kirkon työntekijöitä ja olen ihmetellyt kuinka vähän siitä valitetaan, että ollaan joulukin töissä. Onko se sitä kutsumusta?

Hyvää Joulua kaikille lukijoille ja Hyvää Uutta Vuotta 2009.

Matti Löppönen
Puheenjohtaja

Kirkonpalvelijat ry:n uusi hallituksen jäsen

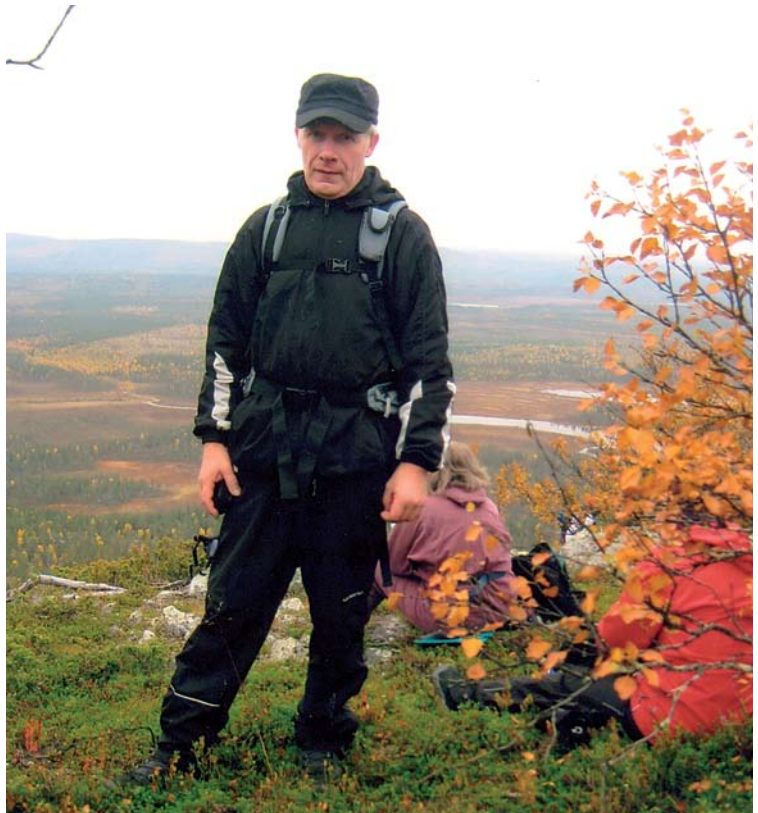
Tervehdys Teille kirkonpalvelijat Kanta-Hämeestä, Hämeenlinnasta! Olen Osmo Nissi, yhdistyksen hallituksen uusi jäsen. Iältäni olen 54 vuotias ja syntynyt Kalvolassa, tästä Hämeenlinnan kupeesta.

Urani kirkonpalvelijana alkoi vuoden 1983 alussa Karvian seurakunnassa, Pohjois-Satakunnassa. Toimin siellä 16 vuotta seurakuntamestarina. Tehtävät pienessä seurakunnassa olivat laajat ja monipuoliset. Siellä ollessani toimin useita vuosia KP:n Etelä-Pohjanmaan alaosaston toimikunnassa. Sitten koitti aika palata juurilleni Hämeeseen. Minut valittiin Hämeenlinnan kirkon Sun-tioksi, jossa tehtävässä aloitin vuoden 1999 alussa.

Hyppäys pienestä maalaisseurakunnasta isoon kaupunkiseurakuntaan oli melkoinen. Mielestäni sopeuduin kuitenkin varsin nopeasti ja opin uudet kivi- ja tehtävät. Hämeenlinnan kirkon lisäksi työskentelen keskusseurakuntatalolla ja Hätilän kirkolla.

Nykyinen nimikkeeni on ylivahtimestari ja toimin muutaman työtoverini lähiesimiehenä. Kuitenkin jumalanpalveluselämä on itselleni tärkein työn osaluokke. Sen voisi kiteyttää vaikka näin: "Kirkonpalvelija valmistaa tilan, jossa mahdollistuu Jumalan ja ihmisen kohtaaminen".

Täällä Hämeenlinnassa tuloin vedetyksi mukaan Kanta-Hämeen alaosaston toimintaan, jonka puheenjohtajana tällä hetkellä olen. Seurakunnassa

olen varaluottamusmies. Vaimoni Leena on myös kirkonpalvelija, toimien seurakunnassa siivooja-vahtimestarina. Neljä aikuista lastani elävät omaa elämäänsä. Olen myös viisikuukautisen Ronja-tytön ukki!

Yhteisissä asioissa mukana oleminen on ollut eräänlainen harrastukseni nuoresta alkaen. Lisäksi harrastan

mökkeilyä ja luontoa eri tavoin. Muutaman vuoden välein tehdyt Ruskamatkat Pyhätunturille ovat olleet upeita.

Arvostan yhdistyksemme toiminnassa sitä, että kristillisyyden näkyminen. Toivon sen säilyvän edelleen kantavana voimana niin yhdistyksen kuin jokaisen jäsenen elämässä.

Hyvää ja Rauhallista Joulua!

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus 2009

KAARINA YLI-SOMERO, puheenjohtaja

puh. 0400 797 230
kaarina.yli-somero@kirkonpalvelijat.fi

KARI HARTIKAINEN, sihteeri

PL 421, 70101 KUOPIO
puh./fax: (017) 2811697
050 5207003, 050-8520 7003
kirkonpalvelijat@kolumbus.fi

EIJA JAAKOLA

puh. 040 595 7001
eija.jaakola@evl.fi

YRJÖ LEPPÄNEN

puh. 044-0210949
yrjo.leppanen@evl.fi

JOUNI HONKANEN

puh. 050-404 7194
jouni.honkanen@evl.fi

ANNA-LIISA TIKKALA

puh. 050 60965
anna.liisa.tikkala@gmail.com

TUOMAS LEMINEN

puh. 044 744 0049
ikaalisten.seurakunta@evl.fi

SAILA KOSTIAINEN

puh. 050 3377 148
saila.kostiainen@evl.fi

OSMO NISSI

puh. 050 326 5874
osmo.nissi@evl.fi

KRISTIINA SANAKSENHAHO

puh. 040 515 7538
kristiina.sanaksenaho@evl.fi

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus kokoontui yhdessä edustajiston jäsenten kanssa yhteiseen kokoukseen 27.11.-08 Helsingin liiton toimistoon.

Läsnä olivat (kuvasa vasemmalta) Harri Kosola, Toumas Leminen, Anna-Liisa Tikkala, Eija Jaakola, Jouni Honkanen, pj. Kaarina Yli-Somero, Kari Hartikainen, Hannu Korhonen, Yrjö

Leppänen, Hilikka Heliö-Virtanen, Salla Kostainen ja Marjatta Ojala. SVTL:n puh.joht. Matti Löppönen, puuttuu kuvasta.

Hallitus on hyväksynyt uusia jäseniä ennätyksellisesti 147.

Opinto- ja koulutuspäivät pidetään Haikon Kartanossa, Porvoossa 23.-

24.6.2009. Opinto- ja koulutuspäivät Seinäjoella 29.-20.6.2010.

Käsiteltiin myös 28.11. pidetyn edustajiston esityslista liitteineen.

Seuraavat työvaliokunnan ja hallituksen kokoukset pidetään 16.2.-17.2.2009 Helsingissä liiton toimistolla.

Sihteeri KP

Hallitus ja SVTL:n edustajisto kokoontui

Kirkon alojen ammattijärjestö SVTL ry:n edustajiston sääntömääräinen syyskokous pidettiin perjantaina 28.11.2008 klo 12.15 alkaen, Helsingin ortodoksisella seurakuntatalolla, Unioninkatu 29.

Yhdistyksen edustajina olivat: Hannu Korhonen, Hilikka Heliö-Virtanen, Jouni Honkanen, Anna-Liisa Tikkala, Yrjö Leppänen, Eija Jaakola, Toumas Leminen ja Harri Kosola.

Hyväksyttiin talousarvio vuodelle 2009 ja päätettiin vuoden 2009 jäsenmaksu, joka on 1,3%. Hyväksyttiin toimintasunnitelma vuodelle 2009. Suoritettiin hallituksen täydennysvaali, jossa valittiin varsinaisiksi jäseniksi Raila Nordlund ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen Merja Forsman. Kummatkin valitut edustavat Kirkon Lastenohjaajat ry:tä.

SVTL:n edustajisto päätti myöntää äänestyksen jälkeen hallitukselle valtuudet yhteistyön syventämiseen AKI:n kanssa mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarvittaessa

SVTL:n ja AKI:n hallitukset voisivat sopia myös yhteisen neuvottelujärjestön perustamisesta. Edustajiston sääntömääräinen kevätkokous on 24.4.2009 Helsingissä. **KP**

Kuvassa vasemmalta SVTL:n erityisansiomerkin saaneet Anneli Moisio ja Kaisa Martinsson, SVTL:n ansiomerkin saaneet Outi Ahokas ja Eila Kujala, sekä Kirkon vuoden työntekijä 2008 Rauno Vänskä. Oikealla puheenjohtaja Matti Löppönen.

Luterilaisuuden ABC

SYNNÄ JA HARMAA SANAKIRJA

Suomalainen kulttuuri on luterilaisuuden kyllästämaa, mutta tiedämmekö oikeastaan, mitä luterilaisuus on? Onko se yhtä synkkää ja harmaata kuin sen julkisuuskuva? Vastaako mielikuva luterilaisesta työmoralaista todellisuutta?

Sanakirjan muotoon kirjoitettu teos avaa luterilaista ihmiskäsitystä, etiikkaa, teologiaa ja yhteiskunnanäkemyksiä oppineesti, mutta hauska. Tekijöiden terävät oivallukset ja mielen-

kiintoiset esimerkit antavat tietoa luterilaisuuden perusopetuksista ja niiden taustoista. Teoksen hakusanoihin kuuluvat Jumalan, ahdistuksen ja protestanttien ohella esimerkiksi olut, seksi ja korttilyäisyys.

Pastori Jaakko Heinimäki (s. 1965.) on tietokirjailija ja kolumnisti. Martti Lutherin ajattelusta väitellyt teologian tohtori Jari Jolkkonen (s.1970) työskentelee Suomen evankelisluterilaisen kirkon piispainkokouksen sihteerinä.

JOULU

(Kirjasta Luterilaisuuden ABC)

Suomessa luterilaisuutta pidetään usein jonkinlaisena kärsimystä korostavana pitkäperjantain uskontona. Kuva on hieman vino, vaikka ei luterilaisuudessa kärsimystä vähätelläkään.

Jos luterilaisuus pitäisi nopeasti määrittellä jollakin kirkkovuoden juhalla, se olisi ilman muuta joulu. Siinä, missä ortodoksinen kirkko on pääsiäisen kirkko, on luterilainen kirkko joulun kirkko. Virsikirjassamme on useita Lutherin kirjoittamia jouluvirsiä, mutta ei yhtään pitkäperjantain virttä. Myös pääsiäisvirsistä on useita.

Joululaulut, joulukuusi sekä yhdessä-olo perheen kanssa edustavat luterilaisista jouluperinnettä parhaimmillaan. Joulukuusi yleistyi Suomessakin 1800-luvulla Lutherin perhettä esittävien painokuvien myötä. Kuvat oli tehty maalauksista, joissa Luther perheineen vietti joulua kauniisti koristellun kuusen ympärillä. Martti-isällä on kuvissa usein luuttu kädessään. Nuorin lapsista nukkuu vielä kehossa. Maalaukset tosin edustavat myöhempää perinnettä, sillä joulukuusta ei tunnettu vielä Lutherin aikana, mutta siitä ne antavat oikean kuvan, että Luther oli jouluihminen.

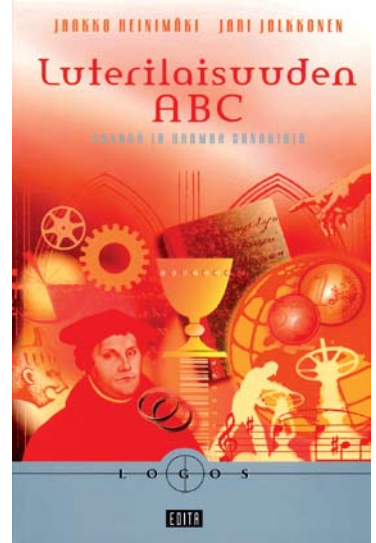
Joulua vietetään Jeesuksen syntymän muistoksi. Jeesuksen syntymän ajankohtaa ei tiedetä, mutta 300-luvun alun Roomassa vakiintui tapa viettää Jeesuksen syntymäjuhlaa joulukuun 25. päivänä. Kristityt antoivat vuoden pimeim-

pään aikaan vietetyille vanhoille roomalaisille vuotuisjuhille, satumalialle ja voitattoman auringon juhalle, uuden kristillisen sisällön. Kun kristinuskosta 300-luvun lopulla tuli Rooman keisarikunnan valtionuskonto, kristittyjen joulu syrjäytti vanhat pakanalliset juhlat. Kulttuuri-imperialismia? Ehkä sitäkin, sillä imperiumin virallinen uskonto on väistämättä imperialistinen. Mutta toisaalta vanhojen uskonnollisten juhlien kristillistämistä voidaan pitää sellaisena, jota nykyisin kutsutaan "kontekstuaaliseksi teologiaksi". Se tarkoittaa kristinuskon sanoman tulkitsemista sen kulttuurin kielellä ja käsitteillä, jonka keskellä ihmiset elämään elävät.

Monet meidän jouluperinteemme ja -ruokamme periytyvät vanhoista roomalaisista juhlista: esimerkiksi kynttilät, joululahjat, piirileikit ja seurapelit, pippurilla maustetut possun muotoiset pikkuleivät eli piparit sekä joulukinkku.

Joulun pääsanoma on kuvattu Luukkaan evankeliumin toisen luvun "jouluevankeliumissa". Joulusaarimoissaan Luther samastui jouluevankeliumin tapahtumiin niin voimakkaasti, että hänen saarnansa muistuttivat suorastaan biblidraamaa:

Luther eläytyy seimen lapsen osaan ja saarnaa, että jos ihminen vain uskaltaa uskoa Kristuksen syntymän omakseen, hän varmasti pääsee Kristuksen paikalle Neitsyt Marian syyliin. Luther piti Kristuksen äitiä myös omana äitinään ja kaikkien kristittyjen äitinä.

Uudenmaan alaosaston

sääntömääräinen vuosikokous pidetään tiistaina 31.3.2009 klo 18.30 Kaskikappelissa, Kaskipiha 3, 02340 Espoo. Lisätieto aanti.ruuskanen@tapiolansurakunta.fi. Kahvitarjoilu. Tervetuloa. Toimikunta

Oulun alaosaston

vuosikokous pidetään 17.02.2009 klo 18.00 Pateniemen kirkossa, Tassikentie 3. Tervetuloa. Toimikunta

–Elä mäne tuohon nuapuriin, joulupukki. Minä kuulin uamalla, kun nuapurin setä löe nyrkkiä pöytäan ja sano, että jos se pukki tänne vielä ilmestyy, niin sille käyp huonosti.

Kanta-Hämeen kirkonpalvelijat perinteisessä kesäillanvietossa

Kanta-Hämeen alaosaston toimikunta järjesti kirkonpalvelijoilleen perinteiseen tapaan kesäillanvieton virkistysmerkeissä elokuun viimeisenä perjantaina. Tällä kertaa kokoonuim-

me Alajärven rannalle Hämeenlinna-Vanajan srk:n Loimalahden leirikeskuksen rantasaunalle. Paikanpäälle saapui toistakymmentä alaosaston jäsentä, ilta oli hauska ja onnistunut.

Tällä kertaa sää suosi meitä, sillä illanvieton aikana ei satanut ja järvi oli kutakuinkin tyyni – aurinko paistoi loppuillan. Löylyhuoneita oli vain yksi, joten naiset saunoivat ensin ja sillä aikaa miehet paistoivat grillimakkaraa. Miesten saunottua koko iloinen porukka kivi käsiksi runsaaseen iltapalaan, jonka kollegat olivat meille valmistaneet. Moni uskaltautui saunomisen yhteydessä uimaan, vaikka minun mielestä vesi oli kylmää. Vieraaksemme olimme kutsuneet oppilaitospastori Mikko Sulanderin, joka hauskuutti meitä pienryhmissä visaisella tehtävällä: piti mainita laulu, jossa mainittiin jokin eläin ja sen lisäksi piti vielä laulaa kyseinen laulu – niin pitkälle kuin muisti. Ja lauluja-han riitti! Illan päätteeksi hän piti meille iltahartauden, jonka jälkeen virkistynein ja rauhallisin mielin lähdimme kotimatalle. Kiitokset vielä kaikille mukavasta illasta!

*Muisteli alaosaston sihteeri
Jouni Honkanen*

Nuotiolla Osmo Nissi ja Pekka Jormanainen. Kuva: Jouni Honkanen.

Suntion ammattitutkinnon suorittaneet

Sisälähetysseuran oppilaitoksella Pieksämäellä suntion ammattitutkinnon ovat suorittaneet 7.11.2008:

Hurskainen Kauko Kalevi	Lapinlahti
Kosunen Sirkka Mirjami	Varkaus
Nuttunen Pirjo Birgitta	Valkeala
Paavilainen Petri Tapani	Juva
Partanen Mirja Helena	Varpaisjärvi
Rahikainen Pirkko Anneli	Savonlinna
Suvanto Jari Pekka	Kokkola
Tarvainen Satu Anita	Pieksämäki
Tikkanen Heli Kristiina	Tervo
Tuovinen Erkki Antero	Valtimo

Suntion ammattitutkinnon suorittaneet kuvassa takana vasemmalta: Satu Tarvainen, Mirja Partanen, Jari Suvanto, Pirjo Nuttunen, Petri Paavilainen, Pirkko Rahikainen, Sirkka Kosunen. Edessä Kari Hartikainen ja Keijo Toivanen. Oppilaitoksen stipendin sai Mirja Partanen ja Kirkonpalvelijoiden stipendin sai Pirkko Rahikainen.

Kuva: Topi Ikkäläinen

*Seimeen syntynyt Jeesus,
tänään iloitsemme ja kiitämme,
että sinä kuljet kanssamme tässä joulussa,
siunaat juhlamme ja annat sydämeemme rakkautesi lahjan,
tulevaisuuden toivon ja arjen ilon.
Paimenten lailla me polvistumme sinun eteesi
ylistäen uskollisuuttasi meitä kohtaan.*

Kirkonpalvelija

N:o 4/2008 – 55. vuosikerta

Julkaisija/Tilaukset:

Kirkonpalvelijat r.y. - Kyrkotjänare r.f.
Puh./Fax: (017) 281 1697
GSM 050 520 7003
E-mail: kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
<http://www.kirkonpalvelijat.fi>

Lehden toimitus:

PL 421, 70101 KUOPIO
Toimitussihteeri Kari Hartikainen

Toimituskunta:

Yhdistyksen hallitus

Ilmoitushinnat:

Kokosivu	250 €
1/2 sivua	150 €
1/3 sivua	100 €

Pankit:

Nordea 202718-136346
Sampo Pankki 800015-252706
OP 560005-293207

Paino:

Suomen Graafiset Palvelut Oy
Taitto: Jarmo Salonen
aineisto@graafisetpalvelut.com
Seuraava lehti ilmestyy 03/2009.

ISSN 0 355-8258